

Obsah

Předmluva k českému vydání ■ 5

František Vrhel

1. kapitola

Úvod ■ 9

Představy a iluze o Mezoamerice ■ 11

Mezoamerika jako pozemský ráj □ 14

Ušlechtilý divoch, nebo divoch? □ 18

Dva sporné body □ 22

Prameny k porozumění:

přehled dochovaných materiálů ■ 24

Archeologické zprávy □ 26

Literární svědectví □ 29

Obrázkové rukopisy □ 33

*Současné poznatky z mezoamerického
kulturního areálu* □ 34

Náboženství jako utváření světa, hledání jeho středu a obnova světa ■ 34

Utváření světa □ 35

Hledání středu světa □ 37

Obnova světa □ 38

2. kapitola

Historie a pojetí vesmíru

v mezoamerických náboženstvích ■ 41

Rostliny a posvátní zemřelí ■ 47

Svět Olméků: jaguáři a kamenní obři ■ 51

Astronomie a posvátná míčová hra ■ 56

Klasičtí Mayové: vladaři a kosmický strom ■ 59

Teotihuacán: hlavní město říše ■ 62

Tollán: město Opeřeného hada ■ 65

Aztécká válka, kosmický konflikt ■ 68

Mezoamerické pojetí vesmíru ■ 74

Struktura vesmíru ■ 75

Pojetí vesmíru a lidský jedinec ■ 77

Pojetí vesmíru a čas ■ 79

3. kapitola

Náboženství Aztéků:

cesty válečníků, slova mudrců ■ 83

Posvátný život Topiltzin Quetzalcóatl ■ 87

Narození a výcvik v rituálech ■ 87

Příkladný válečník a obětní kněz ■ 90

Slavné město ■ 92

Smrt a zbožnění lidského těla ■ 93

Pojetí vesmíru a lidské tělo ■ 94

Lidské tělo ve středu světa ■ 96

Tonalli ■ 97

Teyolia ■ 98

Hadí hora: Velký chrám Aztéků ■ 99

Pojetí vesmíru a posvátná hora ■ 100

Mýtus o založení města ■ 102

Narození boha války Huitzilopochtliho ■ 104

Posvátná slova ■ 106

Tlamatinime ■ 108

Huehuetlatolli ■ 112

Hádanky ■ 114

Obřady obnovy a lidská oběť ■ 116

Obřad nového ohně ■ 116

Toxcatl: slavnost boha Tezcatlipoca ■ 119

4. kapitola

**Mayské náboženství: kosmické stromy,
posvátní vladaři a mayské podsvětí ■ 123**

Ztracená civilizace Mayů ■ 128

Kosmický strom ■ 133

Posvátný majestát vladařů ■ 138

Oděv mayských vladařů ■ 140

*Rituální prolévání krve – prostředek
neustálé obnovy světa ■ 142*

Princip vzájemnosti ■ 142

Přechodové rituály ■ 146

Rituální prolévání krve božstev a panovníků ■ 148

Kalendář a obnova času ■ 149

Archeoastronomie a Mayové ■ 153

Nástrahy Xibalby ■ 155

Úpadek mayské kultury ■ 161

5. kapitola
Mezoamerika a Nový svět:
kolonialismus a tvůrčí přístup k rozmanitým
náboženským vlivům ■ 163

Sociální a symbolická krize Nového světa
v koloniálním období ■ 169

Ukřižování Ježíše Krista ■ 175

Panna Marie Guadalupská ■ 178

Cesta za peyote huicholských Indiánů ■ 183

Día de los Muertos (Památka zesnulých) ■ 188

Přípravy (utváření světa) □ 190

Domácí oltář (hledání středu světa) □ 191

Setkání se zesnulými (obnova světa) □ 192

Fiesta de Santiago u mayských Tzutujilů ■ 194

6. kapitola

Závěr ■ 203

Chronologie ■ 211

Poznámky ■ 215

Slovník nejdůležitějších pojmů ■ 221

Doporučená literatura v češtině ■ 227

Rejstřík ■ 228